

Diwrnod VE a VJ 80: Diwedd yr Ail Ryfel Byd

Canllaw Cyflwynydd

ROYAL BRITISH LEGION

Diben

Mae'r ddogfen hon yn cynnig arweiniad ar rannu'r cyflwyniad PowerPoint sy'n cyd-fynd â Diwrnod VE (Buddugoliaeth yn Ewrop) a VJ (Buddugoliaeth dros Japan). Anela at sicrhau bod y naratif pwysig hwn yn cael ei chyflwyno yn gywir ac yn barchus o fewn eich cymuned.

Cynulleidfa Darged

Grwpiau cymunedol, unigolion a'r holl grwpiau â diddordeb.

Egwyddorion Allweddol

- **Cofio:** Mae Diwrnod VE a VJ yn nodi diwedd yr Ail Ryfel Byd, a'r aberth aruthrol a wnaed. Trafodwch y pwnc â sensitifrwydd i'r holl rai a wasanaethodd ac a ddiodefodd.
- **Cywirdeb Hanesyddol:** Cadwch at y wybodaeth yn y PowerPoint.
- **Adrodd Stori'n Gynhwysol:** Dylech gydnabod cyfraniadau amrywiol unigolion o bob cefndir yn ystod y rhyfel. Tynnwch sylw at rolau lluoedd y Gymanwlad a'r Cynghreiriaid, ynghyd â chyfeirio at brofiadau sifiliaid.
- **Addasrwydd o ran Oedran:** Addaswch eich ffordd o gyflwyno i'r gynulleidfa. Byddwch yn ystyriol o natur graffig rhai agweddau ar y rhyfel ac addaswch lefel y manylion yn unol â hynny, yn enwedig os ydych chi'n cyflwyno i bobl ifanc.
- **Amser y Flwyddyn:** Er bod Diwrnod VE ym mis Mai a Diwrnod VJ ym mis Awst, mae'r cyflwyniad hwn yn berthnasol i'w gyflwyno ar unrhyw adeg o'r flwyddyn.

Awgrymiadau Cyflwyno'r Cyflwyniad

- **Paratoi:** Ymgyfarwyddwch eich hun â chynnwys y PowerPoint ac ymarfer eich cyflwyniad o flaen llaw.
- **Cymhorthion Gweledol:** Trafodwch y delweddau yn y cyflwyniad i gyfoethogi ymgysylltu a dealltwriaeth.
- **Straeon Personol:** Os yw'n briodol, dylech gynnwys straeon neu hanesion personol gan gyn-filwyr neu sifiliaid er mwyn personoli'r naratif hanesyddol. Serch hynny, sicrhewch fod gennych ganiatâd i wneud hynny, a bod y straeon yn gywir.
- **Ymgysylltu:** Anogwch gyfranogiad cynulleidfa trwy gwestiynau a thrafodaethau ac anogwch gymryd rhan mewn Cofio i anrhydeddu'r rheini a wasanaethodd neu sy'n gwasanaethu ar hyn o bryd.
- **Y Llang Brydeinig Frenhinol:** Crybwyllwch yn gryno waith y Llang Brydeinig Frenhinol a phwysigrwydd Apêl y Pabi wrth gefnogi cyn-filwyr a'u teuluoedd.
- **Dau Ddigwyddiad Ar Wahân:** Sicrhewch fod y gynulleidfa yn deall bod Diwrnod VE a Diwrnod VJ yn ddau achlysur ar wahân, a ddigwyddodd fisoedd ar wahân, ac am wahanol resymau.
- **Cyfeirio:** Cyfeiriwch at wybodaeth bellach, megis gwefan y Llang Brydeinig Frenhinol, archifau lleol a chymdeithasau hanesyddol.

Ymdrin â Materion Sensitif

- **Colledion a Dioddefaint:** Byddwch yn ystyriol o effaith emosiynol trafod colledion a dioddefaint. Cynigiwch gefnogaeth ac adnoddau os oes angen.
- **Testunau Dadleuol:** Os bydd testunau sensitif neu ddadleuol yn codi, ymdriniwch â nhw â sensitifrwydd a gwrthrychedd. Osgowch fynegi barnau personol na chymryd ochrau.
- **Cwestiynau:** Byddwch yn barod i ateb cwestiynau yn onest ac yn barchus. Os nad ydych chi'n gwybod yr ateb, dylech ei gydnabod a chynnig canfod yr ateb

Cefnogaeth y Llang Brydeinig Frenhinol

- Cysylltwch â'ch cangen Llang Brydeinig Frenhinol am wybodaeth, adnoddau neu gefnogaeth bellach.
- Ymwelwch â gwefan y Llang Brydeinig Frenhinol am ddeunyddiau addysgiadol a gwybodaeth ar ddigwyddiadau i ddod.
- Mae gennym ddiddordeb yn eich adborth ar y cyflwyniad ac ymateb y gynulleidfa, cysylltwch a rhannwch â ni trwy **Remembrance@britishlegion.org.uk**

Trwy ddilyn y canllawiau hyn, gallwch helpu i sicrhau bod Diwrnod VE a VJ yn cael eu nodi'n briodol, trwy feithrin dealltwriaeth ddyfnach o'r cyfnod pwysig hwn.

Diwrnod VE a VJ 80 Diwedd yr Ail Ryfel Byd

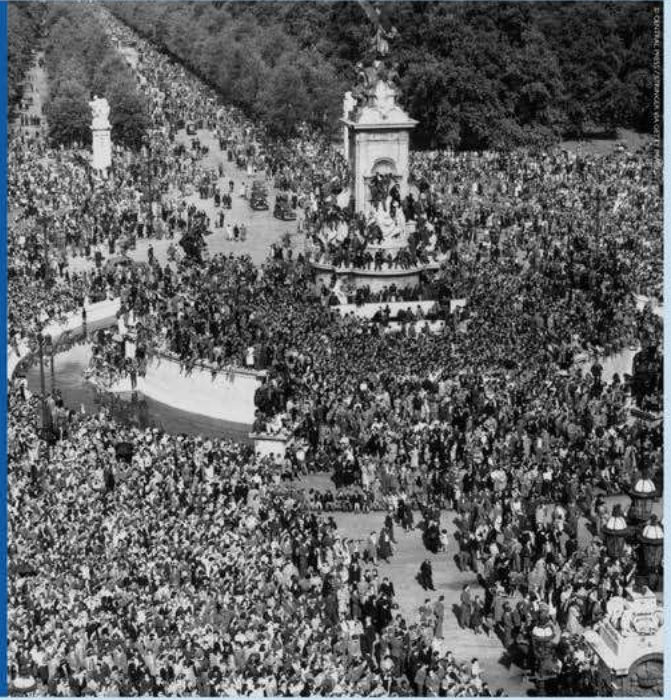
Mae'r cyflwyniad hwn yn deyrnged i'r rheini a wasanaethodd ac a aberthodd yn ystod yr Ail Ryfel Byd. Dylid ymdrin â'r cyfan â pharch a sensitifrwydd, gan sicrhau bod eu straeon yn cael eu hanrhydeddu a'u cofio.

- Croesawch y gynulleidfa a diolch iddynt am fynychu.
- Rhowch gyflwyniad cryno i'r testun a'i arwyddocâd.
- Crybwyllwch nodi 80 mlynedd ers diwedd yr Ail Ryfel Byd.

Yr Ail Ryfel Byd

Yr Ail Ryfel Byd oedd y gwrthdaro mwyaf dinistriol mewn hanes. Rhychwantodd y rhyfel y byd gan hawlio degau o filiynau o fywydau.

Noda 2025 80 mlynedd ers diwedd y rhyfel.

- Myfyriwch ar raddfa ddifrodus y rhyfel a'r effaith fyd-eang.
- Crybwyllwch yr 80 mlynedd a phwysigrwydd cofio.

Delwedd: Dathliadau Diwrnod VJ, Palas Buckingham.

Teyrnged i Genhedlaeth

Mae'r cyflwyniad hwn yn deyrnged i'r rheini a wasanaethodd ac a frwydrodd am y rhyddid yr ydym yn ei fwynhau heddiw.

Mae eu straeon yn cadw'r gorffennol yn fyw ac yn ysbrydoli'r dyfodol trwy ein hatgoffa ni o'u gwasanaeth a'u haberth.

Byddwn bob amser yn cofio eu dewrder a'u hysbryd cadarn.

"Dysgais y gallwn daclo unrhyw beth a gyrhaeddai, unrhyw beth a godai, unrhyw broblem. Roedd bob amser ffordd o'i daclo."

Dorothea Barron

Delwedd: Dorothea Barron, signalwr gweledol WRNS

- Myfyriwch ar raddfa ddifrodus y rhyfel a'r effaith fyd-eang.

Diwrnod VE: Heddwch yn Ewrop

A allwch chi ddychmygu pwysau'r byd ar ysgwyddau milwyr, morwyr ac awyrenwyr y Cynghreiriaid?

Am flynyddoedd, buont yn brwydro yn erbyn lluoedd Natsi ac Echel eraill, gan brofi caledi annirnadwy. O'r diwedd, ar 7 Mai, 1945 ildiodd lluoedd yr Almaen yn ddiamod. Datganwyd y diwrnod canlynol, 8 Mai, yn Ddiwrnod Buddugoliaeth yn Ewrop.

Lledaenodd ddathliadau digymell ar draws cenhedloedd y Cynghreiriaid. Cafwyd canu a dawnsio cymunedol, ynghyd â phartion stryd, gorymdeithiau a gwasanaethau diolchgarwch. Roedd nosweithiau hunllefus hir y rhyfel yn Ewrop ar ben o'r diwedd.

Dathlodd pobl o Lundain i Foscow, o Nairobi i Efrog Newydd. Roedd y dyfodol, a oedd yn ansicr ar un pryd, bellach yn llawn addewid o heddwch.

Eto i gyd nid oedd y cyfnod pontio rhwng rhyfel a heddwch heb ei anawsterau.

- Esboniwch arwyddocâd Diwrnod VE a'r Almaen yn ildio.
- Disgrifiwch ddathliadau digymell a'r awryglch o ryddhad.

Delwedd: Diwrnod VE yn Llundain 1945. Milwyr yn ymuno â gorfoleddwyr wrth iddynt ddathlu Diwrnod VE yn Llundain

Diwrnod VE: Cam Tuag at Heddwch

Bu'n rhaid i bersonél gwasanaethu a ddychwelodd addasu'n ôl i fywyd sifiliad, proses a oedd yn aml yn llawn anawsterau. Daeth miloedd yn ôl ag anafiadau corfforol ac emosiynol.

Wynbodd y genedl y dasg lethol o ailadeiladu ei hisadeiledd ac economi oedd ar chwâl, tra ar yr un pryd yn dod i delerau â chost ddynol aruthrol y gwrthdaro.

Er gwaethaf yr heriau hyn, nododd Diwrnod VE foment o obaith ac adnewyddu. Roedd y profiad ar y cyd o ryfel wedi meithrin synnwyr cryf o gymuned a chadernid, a chafwyd penderfyniad eang i adeiladu dyfodol gwell.

- Crybwyllwch heriau pontio o ryfel i heddwch.

Delwedd: LLUNDAIN - MEHEFIN 30: Ar 30 Mehefin 1944, dioddefodd Aldwych WC2 un o'r ymosodiadau bom hedfan VI mwyaf marwol y rhyfel. Pythefnos ar ôl yr ymosodiadau VI cyntaf ar Lundain, clywyd sŵn bygythiol 'Doodlebug' arall dros y brif ddinas. Roedd Aldwych yn llawn gweithwyr yn dychwelyd o'u hawr ginio neu'n sefyll mewn rhes yn y Swyddfa Bost leol. Am 2.07pm hedfanodd yr VI yn dawel dros y Tafwys, gan blymio i lawr i ffrwydro ar y ffordd rhwng y Weinyddiaeth Awyr ac adain ogledd-ddwyrain Bush House, cartref Gwasanaethau Allanol y BBC. Er i'r Weinyddiaeth Awyr o ffrâm dur amsugno rhan helaeth o'r ffrwydrad, gan adael adeiladau naill ochr a'r llall i'r ffordd yn gyfan i raddau helaeth, pladuriodd ton y ffrwydrad i lawr y stryd. Lladdwyd 46 o bobl a dioddefodd o leiaf 200 arall anafiadau difrifol. Cafodd lawer o'r rhain eu hachosi gan ddarnau gwydr yn hedfan o'r cannoedd o ffenestri a chwalwyd. Bu farw pum aelod o Lu Awyr Atodol y Menywod (WAFF) ar loriau uchaf y Weinyddiaeth Awyr. Gerllaw, dioddefodd Australia House ddifrod difrifol a dinistriwyd cyntedd Theatr Aldwych.

- Disgrifiwch yn gryno'r amryw ddathliadau a gynhaliwyd o amgylch y byd.
- Os yw'n bosibl, rhannwch hanesion neu straeon personol eraill yn ymwneud â dathliadau Diwrnod VE

Delwedd Chwith: Parti plant yn dathlu Diwrnod VE yn Ne Llundain.

Delwedd Dde: Dathliadau Diwrnod VE yn Nairobi, Kenya. Band Reifflau Affricanaidd y Brenin yn arwain gorymdaith trwy strydoedd llawn prif ddinas Kenya. Ehangwyd yn helaeth ar y gatrawd yn ystod yr Ail Ryfel Byd ac ar un pryd roedd yn cynnwys 44 bataliwn a sawl cwmni garsiwn annibynnol.

Dorothea Barron

Dorothea Barron

Ymrestrriad: 1942 yn 18 oed

Cangen Gwasanaeth: Gwasanaeth Llynges Frenhinol y Menywod (WRNS)

Rôl: Signalwr Gweledol

Wedi'i hysbrydoli gan draddodiadol teuluol, roedd Dorothea yn benderfynol o ymuno â'r Llynges. Fe hyfforddodd yn Swydd Gaerlŷr fel Signalwr Gweledol a gwasanaethodd yn nifer o ganolfannau'r Llynges yn yr Alban a De Lloegr, gan anfon a derbyn negeseuon gan longau. Chwaraeodd rôl allweddol wrth adnabod llongau cyfeillgar a'r gelyn.

Diwrnod VE/Diwrnod VJ: "Roeddwn ar drên yn dychwelyd o'r Alban...yn sydyn, pan ddigwyddodd Diwrnod VE, cawsom i gyd ganiatâd i fynd adref, fel nad oedd angen iddynt boeni am ein bwydo ni!" Ar Ddiwrnod VJ, "Roedd Andrew a finnau ar Bont Llundain ar Ddiwrnod VJ, oherwydd roeddwn wedi cwrrd ag ef erbyn hynny, ac roeddem yn canlyn, fel y byddech chi'n ei wneud bryd hynny."

Ôl-ryfel: Priododd Dorothea ac Andrew a magu teulu. Mae wedi parhau i fyw bywyd egniol ac wedi bod yn dysgu yoga ers dros 50 o flynyddoedd.

- Rhannwch fanylion am ysbrydoliaeth Dorothea Barton am ymuno â'r Llynges a'i rôl fel Signalwr Gweledol.
- Crybwyllwch ei hyfforddiant a'i lleoliadau yn yr Alban ac Ynys Wyth.
- Tynnwch sylw at ei rôl hanfodol wrth adnabod llongau.
- Ailadroddwch ei hatgofion o Ddiwrnod VE a Diwrnod VJ.
- Disgrifiwch yn gryno ei bywyd a'i theulu ar ôl y rhyfel.

Ralph Ottey

Ralph Ottey

Ymrestriad: Ym 1944 yn 19 oed

Cangen Gwasanaeth: Y Llu Awyr Brenhinol (RAF)

Rôl: gyrrwr dosbarth cyntaf awyrluyddwr

Yn hanu'n wreiddiol o Jamaica, gwasanaethodd Ralph fel gyrrwr gyda Sgwadron Woodhall Spa 617 (Chwalwyr yr Argae) y RAF, gan yrru'r swyddog a oedd yn gyfrifol am glirio bomwyr Lancaster i hedfan.

Diwrnod VE/Diwrnod VJ: "Gallaf gofio'n glir Diwrnod VE, cofiaf Churchill yn dweud 'The enemy has fallen at our feet and we must take true magnanimity in victory.' Dyn gwych, Churchill. Roedd yn dipyn o ddiwrnod!" Roedd yn hyfforddi i fod yn fagnelwr awyr yn Swydd Lincoln pan dorrodd y newyddion am Japan yn ildio, gan ddod â'r brwydro i ben.

Ar ôl y Rhyfel: Defnyddiodd Ralph ei ysgoloriaeth RAF i astudio busnes, gweithiodd yn Jamaica, yna dychwelyd i Loegr, priodi, a chafodd yrfa busnes llwyddiannus.

- Rhannwch fanylion am fywyd Ralph Ottey, ei ymrestriad, a'i rôl yn y RAF.
- Tynnwch sylw at ei wasanaeth gyda Sgwadron 617 (Chwalwyr yr Argae).
- Ailadroddwch ei atgofion o Ddiwrnod VE ac araith Churchill.
- Crybwyllwch ei hyfforddiant fel magnelwr awyr a newyddion am Japan yn ildio.
- Disgrifiwch yn gryno ei yrfa lwyddiannus ar ôl y rhyfel.

Wrth i genhedloedd y Cyngreiriaid
orfoleddu ar ddiwedd y rhyfel yn Ewrop,
parhaodd y brwydro ffyrnig i rwygo yn y
Dwyrain Pell a'r Môr Tawel.

Diwrnod VJ: Heddwch o'r Diwedd

Am fwy na thri mis ar ôl Diwrnod VE, parhaodd brwydro ffyrnig yn y Dwyrain wrth i'r Cyngreiriaid ryddhau tir a feddiannwyd gan y Japaneaid.

Daeth y trobwynt ar ôl defnydd y Cyngreiriaid o'r bomiau atomig dinistriol ar ddinasoedd Hiroshima a Nagasaki yn Japan. Cyflymodd hyn Japan yn ildio'n ddiamod, a nodwyd ar 15 Awst, 1945.

Nododd Ddiwrnod Buddugoliaeth dros Japan (Diwrnod VJ) i bob pwrpas ddiwedd ar y rhyfel mwyaf marwol mewn hanes.

Eto i gyd, bu'n gysgod trwm, gan adael gwaddol o ddinistr a cholled ddynol.

- Esboniwch y brwydro parhaus yn y Dwyrain Pell ar ôl Diwrnod VE.
- Trafodwch effaith y bomiau atomig ar Hiroshima a Nagasaki.
- Crybwyllwch Japan yn ildio ac arwyddocâd Diwrnod VJ.
- Myfyriwch ar waddol dinistriol rhyfel.

Delwedd: Ar y ffrynt Imphal, gweithreda signalwr Sikh radio symud a siarad ar gyfer swyddogion Prydain, gan wrando ar batrolau yn adrodd ar leoliadau'r Japaneaid

- Disgrifiwch y dathliadau byd-eang yn nodi diwedd y rhyfel.
- Tynnwch sylw at y llawenydd a'r rhyddhad a deimlwyd gan bobl o amgylch y byd.
- Os yw'n bosibl, rhannwch hanesion neu straeon personol yn gysylltiedig â dathliadau Diwrnod VJ.

Delwedd Chwith: Y torfeydd gorfoleddus yn Piccadilly Circus yn Llundain ar glywed bod y Japaneaid wedi ildio ar Ddiwrnod VJ yn Lloegr, Awst 10, 1945.

Delwedd ar y Dde: Roedd gorymdaith o 5,000 o filwyr yn rhan o Ddathliadau Diwrnod VJ Nairobi. Y llun yn dangos: Gorymdaith i'w gweld o do adeilad tal yn Delamere Avenue. 15 Awst 1945

Yavar Abbas

Yavar Abbas

Ymrestriad: Ebrill 1942

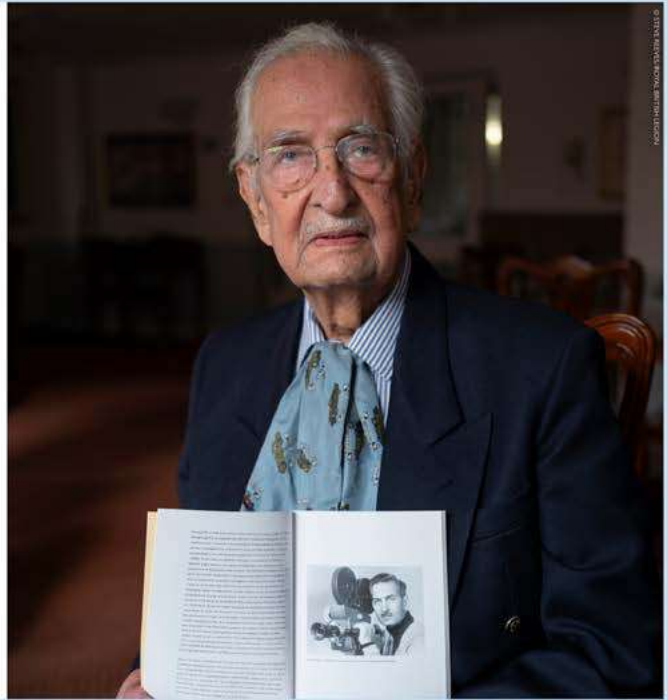
Cangen Gwasanaeth: Byddin Indiaidd Prydain

Rôl: Dyn Camera Brwydro

Roedd Yavar yn yr 11eg Catrawd Sikh pan fanteisiodd ar y cyfle i hyfforddi fel dyn camera brwydro. Cipiodd fomentau hanfodol yn ymgyrch y Dwyrain Pell, megis canlyniadau dirdynol Brwydr Kohima, Brwydr Mandalay a difrod Hiroshima.

Diwrnod VE/Diwrnod VJ: Roedd Yavar yn Delhi ar Ddiwrnod VE a VJ. Teimlai fod gwasanaeth ac aberth Byddin yr India wedi'u hanghofio. "Gwnaeth Byddin yr India gyfraniad anferth, ond ni chafodd ei gydnabod."

Ar ôl y Rhyfel: Symudodd Yavar i'r DU a daeth yn awdur, yn ddarlledwr ac yn wneuthurwr ffilm enwog. Mae'n eiriolwr huawdl dros heddwch a chred fod Cofio yn ymwneud â dysgu o'r gorffennol i adeiladu dyfodol gwell.

- Rhannwch fanylion am ymrestriad Yavar Abbas, ei rôl fel dyn camera brwydro, a'r 11eg Catrawd Sikh.
- Soniwch amdano yn dogfennu brwydrau allweddol yn y Dwyrain Pell a Hiroshima.
- Trafodwch ei safbwynt ar gyfraniadau Byddin yr India sydd wedi'u hanghofio.
- Disgrifiwch yn gryno ei yrfa ar ôl rhyfel fel awdur, darlledwr, a gwneuthurwr ffilm.
- Pwysleiswch ei waith eirioli dros heddwch a chofio.

Ffurfiodd yr Ail Ryfel Byd yr 20fed
ganrif - ac mae'n parhau i
ddylanwadu ar ein byd heddiw.

Genedigaeth y Wladwriaeth Les

- Dangosodd y rhyfel bod y system gymorth yn annigonol i anghenion pawb, a arweiniodd at alw am well rhwydi diogelwch i bawb.
- Amlinellodd Adroddiad Beveridge yn 1942 gynlluniau ar gyfer y Wladwriaeth Les, a anelodd at sicrhau bod gan bawb safon byw sylfaenol, megis gofal iechyd, tai, addysg a nawdd cymdeithasol.
- Yn 1948, sefydlwyd y Gwasanaeth Iechyd Gwladol i gynnig gofal iechyd am ddim ar y pwynt angen i bawb.

- Trafodwch nodau darparu gofal iechyd, tai, addysg, a nawdd cymdeithasol.

Delwedd: Ward ysbyty modern yn y DU - gorsaf nyrsys. Dwy nyrs yn trafod dogfennau cleifion gyda meddyg benywaidd. Meddyg gwrywaidd yn cerdded heibio.

Datblygiadau mewn Triniaeth Iechyd Meddwl

- Fe wnaeth effaith seicolegol y rhyfel ar bersonél gwasanaeth a siffliaid dynnu sylw at yr angen am ddealltwriaeth a thriniaeth gynyddol o broblemau iechyd meddwl.
- Arweiodd y rhyfel at gydnabyddiaeth ehangach o 'Flinder Brwydro' (a elwir bellach yn Anhwyllder Straen Ôl-drawmatig, neu PTSD), triniaethau newydd a gostyngiad mewn stigma yn ymwneud â salwch meddwl.

Cofeb Sapper Support yn y Goedardd Goffa Genedlaethol – lle i deuluoedd a ffrindiau gofio'r rheini sydd wedi'n gadael ar ôl brwydro â PTSD a salwch meddwl cysylltiedig eraill.

- Trafodwch effaith seicolegol y rhyfel ar bersonél gwasanaeth a siffliaid.
- Esboniwch gydnabyddiaeth ar “Flinder Brwydro” (PTSD) a thriniaethau newydd.
- Pwysleiswch ostyngiad mewn stigma yn ymwneud â salwch meddwl.
- Disgrifiwch yn gryno y gofeb a'i lleoliad yn y Goedardd Goffa Genedlaethol.
- Esboniwch ei diben fel lle i gofio'r rheini a frwydrodd gyda PTSD a salwch meddwl eraill.

Delwedd: Y gofeb Sapper Support yn y Goedardd Goffa Genedlaethol – lle i deuluoedd a ffrindiau gofio'r rheini sydd wedi ein gadael ni ar ôl brwydro â PTSD a salwch meddwl cysylltiedig eraill.

Newidiadau mewn Rolau Rhywedd

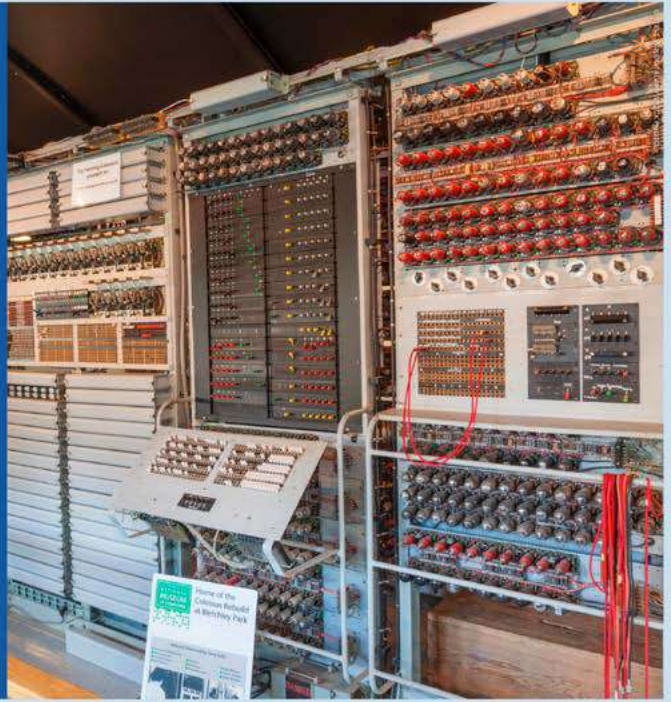
- Ym Mhrydain, galwyd ar fenywod i wneud gwaith rhyfel mewn diwydiant neu un o'r gwasanaethau atodol. Newidiodd y rhyfel y ffordd y byddai pobl yn ystyried rolau rhywedd. Roedd menywod wedi dechrau gwneud swyddi y byddai dynion yn arfer eu gwneud, gan ddangos eu bod yr un mor fedrus.
- Er i'r dynion a ddychwelodd o'r rhyfel ail-afael yn y swyddi hynny yr oedd menywod wedi'u cyflogi ynddynt, roedd y cynsail wedi'i gosod. Roedd yr ymdrech ailadeiladu ar ôl y rhyfel angen mwy o lafur a dechreuodd menywod weithio llawer yn fwy ym meysydd meddygaeth, gwyddoniaeth, technoleg, peirianeg, trafnidiaeth a chyfathrebu. Fe wnaeth y wladwriaeth les newydd hefyd greu swyddi i fenywod.
- Cyflymodd y rhyfel annibyniaeth ddwsinau o wledydd, ac enillodd menywod fwy o hawliau, gan gynnwys yr hawl i bleidleisio.
- Arweiniodd menywod yr Ail Ryfel Byd y newid gan gynnig enghraifft bwerau i'r genhedlaeth nesaf geisio cyfleoedd a hawliau cyfartal.

- Trafodwch sut y newidiodd rolau menywod yn ystod y rhyfel.
- Tynnwch sylw at eu galluoedd a'u cyfraniadau mewn amryw feysydd.
- Crybwyllwch effaith hawliau a rolau cymdeithasol menywod.

Delwedd: Milwr Benywaidd, Byddin y Brenin, Magnelwyr Ceffylau Brenhinol. Mae Byddin y Brenin, Magnelwyr Ceffylau Brenhinol yn uned seremonïol o Fyddin Prydain, yn lletya yn Woolwich. Mae'n uned ar gefn ceffylau ac mae'i holl filwyr wedi'u hyfforddi i ofalu am a gyrru timau o chwe cheffyl yn tynnu pob un o'r chwe gwn maes 13 pwys cyfnod y Rhyfel Byd Cyntaf a ddefnyddir heddiw i danio saliwtau ar achlysuron gwladol. Mae ei ddyletswyddau yn cynnwys tanio saliwtau brenhinol ar ben-blwyddi brenhinol ac achlysuron gwladol, a chynnig cludwr gynnu a thîm o geffylau du ar gyfer angladdau gwladol a milwrol. Mae'r uned i'w gweld amlaf yn darparu saliwtau gynnu ar achlysuron gwladol yn Hyde Park, a Green Park.

Datblygiadau technolegol

- Cyflymmodd y rhyfel ddatblygiad technolegau newydd ym meysydd megis awyrennau, meddygaeth a gwyddoniaeth niwclear.
- Cyfrannodd ddatblygiadau wrth gynhyrchu radar a micro-don at fuddugoliaeth y Cynghreiriaid ond roedd modd eu cymhwyso ar ôl rhyfel o ragolygon y tywydd i'r gegin.
- Fe wnaeth y brys i gynhyrchu mas o benisilin yn y rhyfel chwyldroi sut y cafodd heintiau eu trin. Yn yr un modd, cafwyd datblygiadau o bwys gydag impio croen, llawdriniaeth blastig a phrostheteg.
- Gosododd ddatblygiadau Prydeinig arloesol mewn cyfrifiaduron ar gyfer datrys cod y seiliau ar gyfer chwyldroad cyfrifiadurol modern.
- Mae defnydd ar fomiau atomig i ddod â'r rhyfel i ben yn parhau'n ddadleuol, ond defnyddir y dechnoleg adeg heddwch i gynhyrchu pŵer a meddyginiaeth. Serch hynny, fe wnaeth hefyd esgor ar ras arfau niwclear byd-eang.

- Trafodwch rôl y rhyfel wrth gyflymu datblygiad technolegol.
- Rhowch enghreifftiau o ddatblygiadau hedfan, meddygaeth, a gwyddoniaeth niwclear.
- Crybwyllwch ddatblygiad radar, penisilin, impio croen, prostheteg, a chyfrifiaduron.
- Trafodwch yn gryno ddefnydd dadleuol ar fomiau atomig a'u defnydd adeg heddwch.

Delwedd: Lloegr, Swydd Buckingham, Bletchley, Bletchley Park, Cyfrifiadur Colossus

Ailddiffinio safle byd-eang y DU

- Cafodd y rhyfel effaith ddwys ar safle Prydain ar lwyfan y byd.
- Arweiniodd waddol y rhyfel o uwch bwerau deul yr Unol Daleithiau a'r Undeb Sofietaidd at ailasesiad o rôl Prydain ym materion rhyngwladol.
- Roedd ffurfio'r Cenhedloedd Unedig a NATO yn adlewyrchiad o ymrwymiad Prydain i nod ar y cyd o atal gwrthdaro yn y dyfodol.

- Esboniwch sut yr effeithiodd y rhyfel ar safle byd-eang Prydain.
- Crybwyllwch ymddangosiad yr Unol Daleithiau a'r Undeb Sofietaidd fel uwch bwerau.
- Trafodwch ffurfio'r Cenhedloedd Unedig a NATO.
- Tynnwch sylw at ymrwymiad Prydain wrth atal gwrthdaro yn y dyfodol.

Delwedd: Baner NATO yn hedfan ar Gastell Caerdydd yn ystod uwchgynhadledd NATO a gynhaliwyd yng Nghasnewydd.

Y Gymanwlad o Genhedloedd

- Fe wnaeth bron i bob un o wledydd y Gymanwlad gefnogi Prydain yn ystod y rhyfel. Gwirfoddolodd millynau o ddynion a menywod i wasanaethu, a dargyfeiriwyd lefel anferth o adnoddau i'r ymdrech ryfel.
- Fe wnaeth cyfraniad at y rhyfel a'r newidiadau mewn cymdeithas a gwleidyddiaeth yn y gwledydd hyn gyflymu dad-drefedigaethu. Daeth dwsinau o wledydd yn annibynnol yn ystod y blynyddoedd ar ôl y rhyfel.
- Ail-ffurfiwyd y berthynas rhwng Prydain a'i gyn-drefedigaethau.
- Heddiw, parha'r Gymanwlad i esblygu, gan addasu i dirlun byd-eang newidiol wrth gynnal ei werthoedd ar y cyd o ddemocratiaeth, hawliau dynol a'r rheol gyfreithiol.

- Trafodwch gyfraniadau Gwledydd y Gymanwlad i'r ymdrech ryfel.
- Esboniwch sut y gwnaeth y rhyfel ddylanwadu ar ddad-drefedigaethu a mudiadau annibyniaeth.
- Crybwyllwch y berthynas wedi'i hail-ffurfio rhwng Prydain a'i gyn-drefedigaethau.
- Tynnwch sylw at esblygiad parhaus y Gymanwlad a'i gwerthoedd ar y cyd.

Delwedd: Milwr o Ddwyrain Affrica wedi'i glwyfo yn cael ei gario ar stretsier gan filwyr ar ôl brwydro ym Myrma yn ystod yr Ail Ryfel Byd Mawrth 19

Cadw eu Hatgof yn Fyw

Mae cofio'n aml yn bersonol. Gallwch rannu straeon, ymweld â chofeb rhyfel lleol, cefnogi cyn-filwyr, cymryd rhan mewn Gweithredoedd Cofio, neu'n syml cymryd moment i fyfrio ar wasanaeth ac aberth eraill.

Nid oes ffordd gywir nac anghywir o gofio. Trwy gofio, rydym yn cadw atgofion y rheini a wasanaethodd, neu sy'n gwasanaethu ar hyn o bryd, yn fyw am genedlaethau i ddod.

I weld sut y gallwch chi gymryd rhan wrth Gofio sganiwch y Cod QR:

- Anogwch fyfrio personol a chymryd rhan mewn gweithgareddau cofio.
- Esboniwch symbolaeth y pabi a'i gysylltiad â chofio a gobaith.

Delwedd: Joe Cattini - Cyn-filwr yr Ail Ryfel Byd yng Ngorymdaith flynyddol Y Llang Brydeinig Frenhinol yn pasio'r Senotaff ar Sul y Cofio, 2022.

Y Pabi

- Mae pabi coch y RBL yn symbol o Gofio a gobaith am ddyfodol heddychlon.
- Gwisgir y pabi i ddangos cefnogaeth i gymuned y Lluoedd Arfog.
- Mae pob pabi a werthir yn ariannu ein gwaith hanfodol i gefnogi cymuned y Lluoedd Arfog.
- Mae gwisgo pabi yn ddewis personol. Nid yw hi byth yn orfodol gwisgo pabi, ond mae'n cael ei werthfawrogi'n fawr gan y rhai sy'n cael eu cefnogi.

I ddysgu mwy am y Pabi,
ymwelwch â'n gwefan yma

- Esboniwch symbolaeth y pabi a'i gysylltiad â chofio a gobaith.
- Crybwyllwch rôl y pabi wrth gefnogi cymuned y Lluoedd Arfog.
- Esboniwch fod gwisgo pabi yn ddewis personol.

Cefnogi'r Llang Brydeinig Frenhinol

Mae'r Llang Brydeinig Frenhinol yn ymroi i gefnogi cymuned y Lluoedd Arfog.

Trwy gyfrannu, neu wirfoddoli, gallwch helpu i sicrhau bod ein cyn-filwyr, personél sy'n gwasanaethu a'u teuluoedd yn derbyn y gefnogaeth sydd ei hangen arnynt.

Ymwelwch â gwefan y Llang Brydeinig Frenhinol i ddysgu mwy am sut y gallwch chi gymryd rhan.

Esboniwch sut y mae'r gefnogaeth hon o fudd i gyn-filwyr, personél sy'n gwasanaethu, a'u teuluoedd.

Delwedd Uchaf: Brian Garner a Claire Moorhouse, Nyrs Admiral. Mae Bill wedi cael gyrfa hir yn y fyddin. Ymunodd â'r fyddin yn 19 oed ar roedd yng Nghadetiad y Fyddin cyn hynny. Fe wasanaethodd yn y Signalwyr Brenhinol am 36 mlynedd, gan ymddeol yn 55 oed, pan oedd yn Uwch-ringyll Catrodol. Derbyniodd ddiagnosis clefyd Alzheimer yn 2021.

Delwedd Gwaelod ar y Chwith: Sara Howarth ac Alexandra McClellan o Dîm y DU yn cystadlu yn y Rhwyfo Dan Do yng Ngemau Invictus, Vancouver, Canada Ddydd Sul 16 Chwefror 2025. Gwaelod

Delwedd Dde: Capten Myles, Byddin Prydain, Katie Myles a'u mab, casglwyr gwirfoddol ar Ddiwrnod Pabi Llundain ar 31 Hydref 2024.

Diolch

- Diolchwch i'r gynulleidfa am eu hamser a'u sylw.
- Ailadroddwch bwysigrwydd cofio'r aberth a wnaed yn ystod y rhyfel.

